

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת עבודה זרה דף י"ג
Some of the topics we will learn about include.

עיר שיש בה עבודת כוכבים והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות המעוטרות אסורות ושאינן מעוטרות מותרות

If a city observes a holiday on which they worship עבודה זרה, and the decorated stores pay מכס, a tax to the זרה, while the non-decorated stores do not pay מכס; The חכמים ruled that a Jew may not patronize the decorated stores, but may patronize the non-decorated stores.

The Machlokes in whether מעוטרות אסורות because דקא מתהני מריחא The Jew enjoys the pleasant scent of the decorations, and these are assumingly זרה עבודה זרה, they were offerings to the זרה עבודה זרה, which are forbidden in all benefits. OR because מהנה אסור He pays the מכס, which is a benefit to the זרה עבודה זרה.

The Machlokes whether אסור מהנה אסור, and whether the חכמים initiated a קנס for הנושא ונותן בשוק של עכו"ם If a Jew bought an item from the market of זרה עבודה זרה, he is forbidden to benefit from the item.

B בהמה תעקר; Regarding

הנושא ונותן בשוק של עכו"ם מנשר פרסותיה מן הארכובה ולמטה If a Jew bought an animal from the market of זרה עבודה זרה, he must cut off the animal's leg below the knee.

While regarding אם הקדיש והחרים והעריך נועל דלת בפניה והיא מתה מאיליה If in today's times a person makes his animal הקדש, he must put the animal in confinement until it starves to death.

The discussion regarding עבד If one bought a servant from the עכו"ם של עכו"ם;

A

עיר שיש בה עבודת כוכבים והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות

ושאינן מעוטרות מותרות

המעוטרות אסורות

מעוטרות אסורות

מהנה אסור

דקא מתהני מריחא
תקריבת אבודב זרה

B

מהנה אסור

The חכמים initiated a קנס for הנושא ונותן בשוק של עכו"ם

בהמה תעקר

הנושא ונותן בשוק של עכו"ם מנשר פרסותיה מן הארכובה ולמטה

אם הקדיש והחרים והעריך נועל דלת בפניה והיא מתה מאיליה

עבד

1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah:

עיר שיש בה עבודת כוכבים

והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות

If a city observes a holiday on which they worship עבודה זרה;

And as Rashi explains:

ודרך העכו"ם להיות להם יום שוק ויריד ביום אידם

It was their custom to have a fair that day, and the decorated stores would pay a מכס, a tax to the עבודה זרה, while the non-decorated stores did not pay a מכס. ®

זה היה מעשה בבית שאן ואמרו חכמים

המעוטרות אסורות

ושאינן מעוטרות מותרות

The חכמים ruled that a Jew may not patronize the decorated stores, but may patronize the non-decorated stores.

Regarding

שאינן מעוטרות מותרות

Rashi makes the following distinction;

למזבן מינייהו

שרי

לזבוני להו

אסור

It is only permitted to buy items from them, but it is forbidden to sell items to them, because of the איסור taught in the Mishnah on ב' דף';

לפני אידיהן של עובדי כוכבים שלשה ימים

אסור לשאת ולתת עמהם

And this Issur applies only to מכירה, to sell to the עכו"ם, because

דלמא מזבן ליה בהמה ואזיל ומקריב לה

Perhaps the Jew will sell an animal to an עכו"ם who will then bring this animal as an offering to the עבודה זרה.

OR

דרך לוקח להיות שמח

ואזיל ומודי

A buyer is usually happy with his acquired item, and the עכו"ם will go give thanks to his עכו"ם.

However, the Issur does not apply to לקיחה, to buy from the עכו"ם, because

סתם מוכר עצב הוא

A seller is usually upset for giving up his item, and the עכו"ם will not go give thanks to his עכו"ם.

=====

1

משנה

עיר שיש בה עבודת כוכבים
והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות

If a city observes a holiday
on which they worship עבודה זרה;

And as Rashi explains:

ודרך העכו"ם להיות להם יום שוק ויריד
ביום אידם

It was their custom to have a fair that day,
and the decorated stores would pay a מכס,
a tax to the עבודה זרה, while the non-decorated stores
did not pay a מכס.

זה היה מעשה בבית שאן ואמרו חכמים
המעוטרות אסורות
ושאינן מעוטרות מותרות

The חכמים ruled that a Jew
may not patronize the decorated stores,
but may patronize the non-decorated stores.

שאינן מעוטרות מותרות

Rashi makes the following distinction;

למזבן מינייהו – שרי

לזבוני להו – אסור

It is only permitted to buy items from them,
but it is forbidden to sell items to them,

because of the איסור taught in the Mishnah on ב' דף';

לפני אידיהן של עובדי כוכבים שלשה ימים

אסור לשאת ולתת עמהם

And this Issur applies only to מכירה, to sell to the עכו"ם,
because

דלמא מזבן ליה בהמה ואזיל ומקריב לה

Perhaps the Jew will sell an animal to an עכו"ם who will
then bring this animal as an offering to the עבודה זרה.

OR

דרך לוקח להיות שמח

ואזיל ומודי

A buyer is usually happy with his acquired item,
and the עכו"ם will go give thanks to his עכו"ם.

However, the Issur does not apply to לקיחה,
to buy from the עכו"ם, because

סתם מוכר עצב הוא

A seller is usually upset for giving up his item,
and the עכו"ם will not go give thanks to his עכו"ם.

2

The Gemara cites a Machlokes in the reasoning for המעוטות אסורות

ריש לקיש says

דקא מתהני מריחא

Because the Jew enjoys the scent of the decorations, and these are assumingly זרה עבודה, תקרובת זרה, they were offerings to the זרה עבודה, which are forbidden in all benefits;

According to this reasoning, מעוטות depends as follows:

מעוטות בוודד והדס

אסורות

דקא מתהני מריחא

Only stores decorated with flowers and myrtle, which emit a pleasant scent, are forbidden, because the Jew enjoys the scent.

However,

מעוטות בפירות

מותרות

Stores decorated with fruits that do not emit a pleasant scent, are permitted, because the Jew does not benefit;

And even though he pays the מכס which is a benefit to the זרה עבודה, this is not forbidden, because the Pasuk states לא ידבק בידך מאומה מן החרם

נהנה הוא דאסור

אבל מהנה שרי

One is only forbidden to benefit from זרה עבודה, but one is permitted to benefit the זרה עבודה.

While רבי יוחנן says;

קל וחומר

נהנה אסור

מהנה לא כ"ש

If one is forbidden to benefit the זרה עבודה, one is certainly forbidden benefit the זרה עבודה; and therefore,

אפילו מעוטות בפירות

נמי אסור

Even stores decorated with fruits that do not emit a pleasant scent are forbidden, because he pays the מכס, which benefits the זרה עבודה.

2

המעוטות אסורות

ריש לקיש

דקא מתהני מריחא

Because the Jew enjoys the scent of the decorations, and these are assumingly זרה עבודה, תקרובת זרה, they were offerings to the זרה עבודה, which are forbidden in all benefits;

According to this reasoning, מעוטות depends as follows:

מעוטות בפירות מותרות

Stores decorated with fruits that do not emit a pleasant scent, are permitted, because the Jew does not benefit;

מעוטות בוודד והדס אסורות

דקא מתהני מריחא Only stores decorated with flowers and myrtle, which emit a pleasant scent, are forbidden, because the Jew enjoys the scent.

And even though he pays the מכס which is a benefit to the זרה עבודה, this is not forbidden, because the Pasuk states

לא ידבק בידך מאומה מן החרם

נפקי פוא דאסור

אלא מפקי שרי

One is only forbidden to benefit from זרה עבודה, but one is permitted to benefit the זרה עבודה.

רבי יוחנן

קל וחומר

נהנה אסור – מהנה לא כ"ש

If one is forbidden to benefit from the זרה עבודה, one is certainly forbidden to benefit the זרה עבודה; and therefore,

אפילו מעוטות בפירות

נמי אסור

Even stores decorated with fruits that do not emit a pleasant scent are forbidden, because he pays the מכס, which benefits the זרה עבודה.

3 The Gemara at first says that the מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש whether מהנה אסור is also a מחלוקת תנאים רבי נתן ורבנן:

In one Braisa נתן רבי says

מהנה אסור

Regarding

עיר שיש בה עבודת כוכבים

And

מכריזין ואומרים

כל מי שנוטל עטרה

ויניח בראשו ובראש חמורו לכבוד עכו"ם

יניח לו את המכס

ואם לאו

אל יניח לו את המכס

On the holiday they announced that one who places a wreath on his head and on his donkey's head in honor of the עבודה זרה, will be exempt from paying the מכס, while one who does not place a wreath on his head, will be obligated to pay the מכס.

Therefore, רבי נתן rules

יהודי שנמצא שם מה יעשה

A Jew may not buy items from this market, because

יניח נמצא מהנה

לא יניח נמצא מהנה

If he wears a wreath, he will benefit from the pleasant

scent of the wreath, which as explained earlier is assumed to be תקרובת עבודה זרה;

And if he does not wear a wreath, he will pay the מכס, which benefits the עבודה זרה.

Therefore, the חכמים initiated a קנס, a penalty, that

הנושא ונותן בשוק של עכו"ם

If a Jew did buy an item from the market of עבודה זרה, he may not benefit from this item. Rather,

בהמה

תיעקר

If he bought an animal, he must cut off the bottom of its leg;

פירות כסות וכלים

ירקבו

If he bought produce, garments or utensils, they must be left to rot;

מעות וכלי מתכות

יוליכם לים המלח

If he received money or metal utensils, they must be thrown into the ים המלח.

נתן רבי clearly holds

מהנה אסור

3 The Gemara at first says that the מחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש whether מהנה אסור is also a מחלוקת תנאים רבי נתן ורבנן:

רבי נתן

מהנה אסור

Regarding

עיר שיש בה עבודת כוכבים

And

מכריזין ואומרים

כל מי שנוטל עטרה

ויניח בראשו ובראש חמורו לכבוד עכו"ם

יניח לו את המכס

ואם לאו

אל יניח לו את המכס

On the holiday they announced that one who places a wreath on his head and on his donkey's head in honor of the עבודה זרה, will be exempt from paying the מכס, while one who does not place a wreath on his head, will be obligated to pay the מכס.

Therefore, רבי נתן rules

יהודי שנמצא שם מה יעשה

A Jew may not buy items from this market, because

לא יניח

נמצא מהנה

And if he does not wear a wreath, he will pay the מכס, which benefits the עבודה זרה.

יניח

נמצא מהנה

If he wears a wreath, he will benefit from the pleasant scent of the wreath, which as explained earlier is assumed to be תקרובת עבודה זרה;

Therefore, the חכמים initiated a קנס, a penalty, that

הנושא ונותן בשוק של עכו"ם

If a Jew did buy an item from the market of עבודה זרה, he may not benefit from this item.

מעות וכלי

מתכות

יוליכם לים

המלח

If he received money or metal utensils, they must be thrown into the ים המלח.

פירות כסות

וכלים

ירקבו

If he bought produce, garments or utensils, they must be left to rot;

בהמה

תיעקר

If he bought an animal, he must cut off the bottom of its leg;

נתן רבי clearly holds

מהנה אסור

4 The Gemara however, cites a second Braisa in which the רבנן hold
 מהנה מותר
 As the רבנן ruled
 הולכין ליריד של עכו"ם ולוקחין מהם
 בהמה עבדים ושפחות בתים ושדות וכרמים
 A Jew may go to the markets of עכו"ם and buy an animal or servant, a house, a field or a vineyard; and
 וכותב ומעלה בערכאות שלהן
 מפני שהוא כמציל מידם
 He may document these sales in a non-Jewish court, even though this honors them, because his intentions are merely to secure his purchase.

4

 יבן
מהנה מותר
As the יבן ruled
הולכין ליריד של עכו"ם ולוקחין מהם
בהמה עבדים ושפחות בתים ושדות
וכרמים
A Jew may go to the markets of עכו"ם and buy an animal or servant, a house, a field or a vineyard; and
וכותב ומעלה בערכאות שלהן
מפני שהוא כמציל מידם
He may document these sales in a non-Jewish court, even though this honors them, because his intentions are merely to secure his purchase.

5 Apparently,
מהנה מותר
So, we have a Machlokes
רבי נתן
מהנה אסור
רבנן
מהנה מותר

however explains that the רבנן also hold

מהנה אסור

But it depends:

Our Mishnah of

המעוטרת אסורות

Refers to

בלוקח מן התגר אסור

דשקלי מיכסא מיניה

To buy from a merchant is forbidden, because they collect tax for the עבודה זרה from him;

While the Braisa refers to

בלוקח מבעל הבית מותר

דלא שקלי מיכסא מיניה

To buy from a private person is permitted, because they do not collect tax for the עבודה זרה from him.

The Gemara concludes, however, according to רבי יוחנן;

באתרא דקא שקלי מיכסא אפילו מבעה"ב

אסור

In places where they do collect tax for the עבודה זרה even from a private person, one may not buy from a private person, unless

בעה"ב שאינו קבוע

The private person was not established at the market, and they do not collect tax from him.

=====

5

רבי נתן
מהנה מותר

רבי יוחנן
מהנה אסור

however explains that the רבנן also hold

מהנה אסור

But it depends...

The Braisa of
הולכין ליריד

refers to

בלוקח מבעל הבית

מותר

דלא שקלי מיכסא
מיניה

To buy from a private person is permitted, because they do not collect tax for the עבודה זרה from him.

Our Mishnah of
המעוטרת אסורות

refers to

בלוקח מן התגר

אסור

דשקלי מיכסא
מיניה

To buy from a merchant is forbidden, because they collect tax for the עבודה זרה from him;

The Gemara concludes, however, according to רבי יוחנן;

באתרא דקא שקלי מיכסא

אפילו מבעה"ב

אסור

In places where they do collect tax for the עבודה זרה even from a private person, one may not buy from a private person,

unless

בעה"ב שאינו קבוע

The private person was not established at the market, and they do not collect tax from him.

6 The Gemara now elaborates on נתן רבי's Halachah of בהמה תיעקר

ואיזהו עיקור
המנשר פרסותיה מן הארכובה ולמטה
He must cut off the animal's leg below the knee.

The Gemara questions this practice of עיקור from a contradicting Braisa;
אין מקדישין ואין מחרמיין ואין מעריכין בזה"ז
In today's times, a person may not place a חרם, הקדש, or ערכין, on his item, because as Rashi explains
כיון דהשתא ליכא בית המקדש
אתי בהו לידי תקלה
דמתהני מהקדש ומעילה
Since there is no Bais Hamikdash, he might come to benefit from the הקדש item while he waits, and he will be liable for מעילה.

The Braisa continues:
ואם הקדיש והחרים והעריך
בהמה תיעקר וכו'
ואיזהו עיקור

נועל דלת בפניה והיא מתה מאיליה
If he was מקדיש his animal, he must put the animal in confinement until it starves to death.

The Gemara asks, why does he not perform the other עיקור of מנשר פרסותיה, and he won't benefit from the animal?

6

בהמה תיעקר

ואיזהו עיקור

המנשר פרסותיה
מן הארכובה ולמטה

He must cut off the animal's leg below the knee.

?

אין מקדישין
ואין מחרמיין ואין מעריכין
בזה"ז

In today's times, a person may not place a חרם, הקדש, or ערכין, on his item,

because as Rashi explains

כיון דהשתא ליכא בית המקדש

אתי בהו לידי תקלה

דמתהני מהקדש ומעילה

Since there is no Bais Hamikdash,

he might come to benefit from the חרם item while he waits, and he will be liable for מעילה.

ואם הקדיש והחרים והעריך
בהמה תיעקר וכו'

ואיזהו עיקור

נועל דלת בפניה והיא מתה מאיליה

*If he was מקדיש his animal,
he must put the animal in confinement
until it starves to death.*

*Why does he not perform the other עיקור of מנשר פרסותיה,
and he won't benefit from the animal?*

7 The Gemara explains
 שאני התם
 משום בזיון קדשים
 Because it is a disgrace for a הקדש animal to look this way;
 And
 ונשחטיה מישחט
 אתו בהו לידי תקלה
 He cannot slaughter the הקדש animal, because he might come to eat its meat, which is forbidden.

The Gemara asks
 ולישויה גיסטרא
 He should cut the הקדש animal into two halves?
 And as Rashi explains;
 There is no בזיון, because
 דמתה מהר
 The animal dies immediately;
 And there is no תקלה either, because
 דלא אכלי מינה
 He will not eat from it, because it was not slaughtered properly.

אביי answers, because the Pasuk states
 ... ונתצתם את מזבחותם
 לא תעשון כן לה' אלהיכם
 One may not treat a הקדש animal as we treat an זרה animal.

רבא answers
 מפני שנראה כמטיל מום בקדשים
 Because it looks like he's making a blemish in a הקדש animal;

The Gemara points out, however, that this is only אסור מדרבנן, because the איסור דאורייתא of מטיל מום בקדשים applies only בזמן שבית המקדש קיים
 דחזי להקרבה
 In the times of the Bais Hamikdash, when the animal or its value can be brought as a Korban;
 But the איסור מדאורייתא does not apply הוה, בזמן הזה, in today's times, because
 דלא לדמי חזי ולא לגופיה חזי
 Not the animal, nor its value, can be used for a Korban.
 =====

7
 שאני התם
 משום בזיון קדשים
 Because it is a disgrace for a הקדש animal to look this way;

ונשחטיה מישחט
 אתו בהו לידי תקלה
 He cannot slaughter the הקדש animal, because he might come to eat its meat, which is forbidden.

?
 ולישויה גיסטרא
 He should cut the הקדש animal into two halves?

And as Rashi explains;
 There is no בזיון, because
 דמתה מהר
 The animal dies immediately;
 And there is no תקלה either, because
 דלא אכלי מינה
 He will not eat from it, because it was not slaughtered properly.

רבא
 מפני שנראה
 כמטיל מום
 בקדשים
 Because it looks like
 he's making a blemish
 in a הקדש animal.

אביי
 because the Pasuk states
 ונתצתם את
 מזבחותם...
 לא תעשון כן
 לה' אלהיכם
 One may not treat a הקדש animal as we treat an זרה animal.

The Gemara points out, that this is only אסור מדרבנן, because the איסור דאורייתא of מטיל מום בקדשים applies only

בזמן שבית המקדש קיים
 דחזי להקרבה

In the times of the Bais Hamikdash, when the animal or its value can be brought as a Korban;

But the איסור מדאורייתא does not apply הוה, בזמן הזה, in today's times, because
 דלא לדמי חזי ולא לגופיה חזי
 Not the animal, nor its value, can be used for a Korban.

8 The Gemara proceeds with a discussion regarding עבד

If one bought a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם;

According to רבי נתן, who holds that one may not buy anything from the יריד, and if he did, the חכמים initiated a קנס regarding,

בהמה תעקר

However,

Regarding עבד;

If it was an ישראל, a Jewish servant, one certainly may not harm him;

And if it was an עכו"ם, a non-Jewish servant, one may not execute him בידיים, as the Braisa states

העובדי כוכבי והרועי בהמה דקה

לא מעלין ולא מורדין

And one may not maim him either.

However, according to the חכמים who hold לוקחין מהן בהמה עבדים ושפחות

One may buy a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם;

One may buy a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם initially held that this refers only to

עבד ישראל

One may buy a Jewish servant, because he's doing a Mitzvah by removing him from the non-Jew's domain.

But

עבד עובד כוכבים

למאי מיבעי ליה

One may not buy a non-Jewish servant, because he does not fulfill any Mitzvah.

However, the Gemara concludes;

אפילו עבד עובד כוכבים

One may buy even a non-Jewish servant,

מפני שמכניסו תחת כנפי השכינה

The servant will become obligated to fulfill all the

Mitzvos of a woman. And

משום מעוטייהו

Because he reduces the possessions of the non-Jews, and thus their power.

8

עבד

If one bought a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם;

According to רבי נתן,

who holds that one may not buy anything from the יריד, and if he did, the חכמים initiated a קנס regarding,

בהמה תעקר

However,

Regarding עבד...

If it was an ישראל, a Jewish servant, one certainly may not harm him.

And if it was an עכו"ם, a non-Jewish servant, one may not execute him בידיים.

as the Braisa states

העובדי כוכבי והרועי בהמה דקה לא מעלין ולא מורדין

And one may not maim him either.

According to the חכמים who hold

לוקחין מהן בהמה עבדים ושפחות

One may buy a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם;

One may buy a servant from the עכו"ם יריד של עכו"ם initially held that this refers only to

עבד ישראל

One may buy a Jewish servant, because he's doing a Mitzvah by removing him from the non-Jew's domain.

But

עבד עובד כוכבים למאי מיבעי ליה

One may not buy a non-Jewish servant, because he does not fulfill any Mitzvah.

However, the Gemara concludes;

אפילו עבד עובד כוכבים

One may buy even a non-Jewish servant,

מפני שמכניסו תחת כנפי השכינה

The servant will become obligated to fulfill all the Mitzvos of a woman.

And

משום מעוטייהו

Because he reduces the possessions of the non-Jews, and thus their power.

